

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Petri Lombardi, Episcopi Parisiensis, In Libros Sententiarvm. Prologvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

PETRI LOMBAR-
 DI, EPISCOPI PARISI-
 ENSIS, IN LIBROS SEN-
 TENTIARVM.
 PROLOGVS.

Vpientes aliquid de penuria ac tenuitate nostra cū paupercola in gazophylaciū Domini mittere, ardua scandere, opus vltra vires nostras agere præsumpsimus: cōsummationis fiduciam, laborisque mercedē,

*Luc. 12. a.
 Marc. 12. b.*

in Samaritano statuētes: qui Prolatis in curatio-
 nē semiuiui duob⁹ denariis, supererogāti cuncta reddere professus est. Delectat nos veritas pollicientis: sed terret immenitas laboris. Desiderium hortatur proficiendi, sed dehortatur infirmitas deficiendi; quam vincit zelus domus Dei. Quo inardescētes, fidem nostrā aduersus errores carnaliū atq; animalīū hominū, Dauidicæ turris clypeis munire, vel potius munitā ostēdere, ac theologiarū inquisitionū abdita aperire, nec nō & sacramētorum ecclesiasticorū pro modulo intelligentiæ nostræ notitiā tradere studuimus: Non valentes studiosorum fratrū votis iure resistere, eorū in Christo laudabilibus studiis lingua ac stylo nos seruire flagitātium: quas bigas in nobis agitatur Christi charitas. Quamuis nō ambigam⁹ omnē humani eloquii sermonē calumniæ, atq; contradictioni emulorū semper fuisse obnoxium, quia dissentientibus volūtatum motibus, dissentiens quoq; sit animorū sensus: vt cūm om-

Luc 10. f.

*Ex August.
 in pr amio
 lib 1 detri-
 nitate to 3.*

*Ex eodem
 paulo in fe-
 rius.
 Ex Hilario
 in princi-
 pio l b. 10.
 de trin.*

A ne di-

*Ephes 2. a.**2. ad Ti. 4. b.**1. ad Ti. 4.***superficie.**2. Tim. 4. b.**LUC. 8. c.*

ne dictum veri ratione perfectum fit, tamē dum aliud aliis aut videtur, aut cōplacet, veritati vel non intellectę, vel offendenti, & impietatis error obnitatur, ac voluntatis invidia resulet: quāDe^o seculi huius operatur in illis diffidentię filii, qui non rationi voluntatem subiiciunt, nec doctrinę studium impendunt: sed his quę somniarunt sapientię verba coaptare nituntur. nō veri, sed placiti rationem sectantes, quos iniqua voluntas nō ad intelligētiam veritatis, sed ad defensionē placentiū incitat: nō desiderantes doceri veritatem, sed ab ea ad fabulas conuertētes auditū. Quorū professio est, magis placita quam docēda cōquirere: nec docenda desiderare, sed desideratis doctrinam coaptare, habent rationem sapientię in * superstitione. Quia fidei defectionem sequitur hypocrisis mendax: vt sit in verbis pietas, quam amiserit conscientia: ipsamq; simulatam pietatē, omni verborum mēdacio impiam reddunt: falsę doctrinę institutis, fidei sanctitatem corrūpere molientes: auriumq; pruriginem, sub nouello sui desiderii dogmate aliis ingerētes: qui contētioni studentes contraveritatē sine fœdere bellant. Inter veri namq; assertionem, & placiti defensionē, pertinax pugna est, dū se & veritas tenet, & se voluntas erroris tuetur. Horum igitur & Deo odibilem Ecclesiam euertere, atq; ora opilare (ne virus nequitię in alios effundere queāt) & lucernā veritatis in candelabro exaltare volentes, in labore multo ac sudore, hoc volumen Deo præstante cōpegim⁹, ex testimoniis veritatis in æternum fundatis, in quatuor libris distinctū. In quo maiorū exēpla doctrinamq; reperies: in quo per dominicz fidei sinceram professionem, vīpereę doctrinę fraudulētiā prodidim⁹, aditum demōstrandę veritatis complexi: nec periculo impię professionis inferti, tēperato inter vtrumq; moderamine

vten-

utentes. Sicubi vero patrum vox nostra insonuit, non à paternis discessit limitibus. Nō igitur debet hic labor cuiquam pigro vel multū docto videri superfluous: cū multis impigris multisq; indoctis, inter quos etiā & m. hi sit necessarius: breui volumine complicans patrum sentētiās, appolitis eorum testimoniis: vt nō sit necesse quærenti, librōrū numerositatem euoluere, cui breuitas q̄ quæritur, offert sine labore. In hoc autē tractatu, non solum pium Lectorem, sed etiam liberū correctorē desidero, maximē vbi profunda versatur veritatis quæstio, quæ vtinam tot haberet inuētores, quot habet cōtradiētores. Vt autem quod quæritur facilius occurrat, titulos quibus singulorum librorum capita distinguuntur, præmisimus.

*Ex Aug. in
procem. li. 3.
de Trin.*

*Ex eodem
loco supra
citato.*

DE MYSTERIO TRINITATIS LIB. I.
DISTINCTIO. I.

A Cap. r.

VETERIS ac nouę legis continētiā, diligenti indagine, etiā atque etiam cōsiderantibus nobis, præuia Dei gratia, innotuit sacrę paginę tractatum circa res, vel signa præcipuē versari: vt enim egregi⁹ doctor August ait in lib. de doctri. Christ. Omnis doctrina vel rerū est vel signorum: sed res etiam per signa discuntur. Proprie autem hic RES appellantur, quæ non ad significandum aliquid adhibentur: SIGNA vero quorum vsus est in significādo. Eorum autem aliqua sunt, quorum omnis vsus est in significando, non in iustificādo: quibus non vtimur nisi aliquid significandi gratia, vt aliqua Sacramēta legalia. Alia quæ non solum significant, sed conferunt quod intus adiuuet: sicut Euangelicā Sacramēta. Ex quo aperte intelligitur, quæ hic appellantur signa, res illæ videlicet quæ ad significandum aliquid adhibentur. Omne igitur signū etiam res aliqua est:

*Omnis do-
ctrina est de
reb vel de
signis.
Lib. 1. cap.
2. Tom. 3.
Res.
Signa.*

A 2 Quod